

Primària
Música 5
Programació

Unitat 3

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al portfolio
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Eines d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Sons de colors

Descripció de la unitat

La relació que guarda la música amb la pintura és l'eix al voltant del qual giren els continguts de la unitat. Ambdues tenen en comú la influència de la forma i els matisos per enriquir tot el seu potencial expressiu. El contrast és un element que, igual que passa en la pintura, aporta a la música un atractiu afegit. L'art de manejar les diferents gradacions d'intensitat del so i l'adequada elecció de timbres instrumentals apropen el músic amb el pintor.

Temporalització:

Gener Febrer

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer els principals signes que s'utilitzen en una partitura per indicar la intensitat.
- Crear grafies no convencionals per plasmar gràficament la intensitat del so.
- Conèixer la lligadura i el punt com signes de prolongació i aplicar-los a l'escriptura musical.
- Conèixer el nom dels principals instruments que integren les tres famílies i la seva disposició en l'orquestra.
- Consolidar la discriminació auditiva dels diversos instruments de l'orquestra amb relació al timbre.
- Desenvolupar i consolidar les rutines quant a la tècnica correcta d'interpretació amb la flauta.
- Analitzar el potencial expressiu que té la música lligada a altres arts.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
ESCOLTA	L'oïda <ul style="list-style-type: none"> Qualitats del so: la intensitat i els seus matisos. Audició: "2n moviment", <i>Novena simfonia</i>, de Beethoven. Timbres instrumentals de l'orquestra simfònica. Audició: <i>Capritx espanyol</i>, de Rimski-Kórsakov. Dictat rítmic. 	<ol style="list-style-type: none"> Distingir la gradació de matisos d'intensitat en una audició. Discriminar auditivament pel seu timbre sonor els instruments de l'orquestra i identificar cada un. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Coneix els matisos d'intensitat i la gradació dels seus valors. 1.2. Manté una actitud atenta i silenciosa en l'audició d'exemples de diferents matisos d'intensitat. 2.1. Distingeix els timbres dels instruments de l'orquestra en l'audició d'un fragment musical.
	Música, cultura i societat <ul style="list-style-type: none"> L'orquestra simfònica. Música i pintura: Kandinski. Músiques d'altres cultures: <i>Tafta hindi</i> (Líban). 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Conèixer l'orquestra simfònica i els instruments que la integren. 4. Apreciar la riquesa interdisciplinària i intercultural que pot suposar la combinació dels recursos estètics de la pintura amb els de la música. 	<ol style="list-style-type: none"> 3.1. Coneix les diverses famílies d'instruments de l'orquestra i la seva col·locació més habitual. 3.2. Coneix el nom dels instruments que integren cada família. 4.1. Valora l'enriquiment cultural que ha suposat la relació entre la música i l'art al llarg de la història.
INTERPRETACIÓ MUSICAL	La veu <ul style="list-style-type: none"> Cançons: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Alerta al museu!</i> - <i>Bon dia</i> (cànon). - <i>Tafta hindi</i> (Líban). Entonació amb lligadures. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Desenvolupar la qualitat expressiva des de la tècnica vocal en les activitats de cant. 6. Entonar una melodia posant atenció als signes de prolongació. 7. Conèixer els conceptes d'entonació i afinació vocal en la interpretació d'un cànon. 	<ol style="list-style-type: none"> 5.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup. 6.1. Respecta la durada de les notes unides per lligadura de prolongació. 7.1. És capaç de cantar en cànon.
	Els instruments <ul style="list-style-type: none"> Interpretació i creació de partitura no 	<ol style="list-style-type: none"> 8. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb 	<ol style="list-style-type: none"> 8.1. Aprèn la nota FA i la interpreta correctament amb la flauta.

	<p>convencional amb matisos d'intensitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flauta: <i>Pinzellades nocturnes</i> (FA). • Els instruments de l'orquestra. 	l'instrument assignat.	8.2. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
	<p>Llenguatge musical</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qualitats del so: la intensitat i els seus matisos. • Signes de prolongació: lligadura i punt. • Grafies no convencionals: matisos i reguladors d'intensitat. 	<p>9. Conèixer els principals matisos d'intensitat emprats en una partitura, la seva representació gràfica i la gradació dels valors.</p> <p>10. Conèixer i definir la lligadura i el punt com signes de prolongació.</p> <p>11. Combinar els recursos estètics de la pintura amb els de la música per representar matisos d'intensitat en una partitura no convencional.</p>	<p>9.1. Identifica les característiques de la intensitat del so i les reconeix en una partitura.</p> <p>10.1. Aplica correctament el mateix procés de càlcul del valor d'una figura amb punt a altres situacions de la vida quotidiana.</p> <p>10.2. Reconeix la durada de les figures unides per una lligadura o que duen punt.</p> <p>11.1. Crea amb originalitat una partitura no convencional amb matisos d'intensitat i reguladors.</p>
MOVIMENT I DANSA	<p>El cos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moviments corporals relacionats amb els matisos d'intensitat. 	12. Utilitzar les possibilitats expressives dels gests corporals per imitar el director d'orquestra en la correcta aplicació de matisos d'intensitat.	<p>12.1. Actua de manera desinhibida com a director d'orquestra i posa atenció als matisos d'intensitat.</p> <p>12.2. Aplica correctament la relació entre l'amplitud dels gests corporals i les fluctuacions d'intensitat d'una peça musical.</p>

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL PORTFOLIO

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau de consecució dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard, cercarem evidències dels alumnes que mostrin la seva evolució en cada un.

A l'annex d'avaluació es proposa un portfolio d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggereix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. Els docents podran substituir-les per unes altres que considerin més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluables	Selecció d'evidències per al portfolio
1.1. Coneix els matisos d'intensitat i la gradació dels seus valors. 1.2. Manté una actitud atenta i silenciosa en l'audició d'exemples de diferents matisos d'intensitat.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de discriminació auditiva de diferents matisos d'intensitat en un fragment de la <i>Novena Simfonia</i>, de Beethoven, present en el LA. • Activitat del LA de relacionar gests corporals d'un director d'orquestra amb matisos d'intensitat.
2.1. Distingeix els timbres dels instruments de l'orquestra en l'audició d'un fragment musical.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat del LA de discriminació de timbres d'instruments en un fragment musical. • Fitxes de reforç i d'ampliació sobre els instruments de l'orquestra dels RF.
3.1. Coneix les diverses famílies d'instruments de l'orquestra i la seva col·locació més habitual. 3.2. Coneix el nom dels instruments que integren cada família.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats suggerides en la PD per detectar idees prèvies sobre els instruments musicals i de la família a la qual pertanyen. • Fitxes de reforç i d'ampliació sobre els instruments de l'orquestra dels RF.
4.1. Valora l'enriquiment cultural que ha suposat la relació entre la música i l'art al llarg de la història.	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura comprensiva del text sobre Kandinski proposat en el LA. • Activitat d'ampliació proposada en la PD sobre la figura de Kandinski.
5.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats d'entonació expressiva de les cançons del LA. • Exercicis per practicar els recursos expressius de la veu proposats en la PD.
6.1. Respecta la durada de les notes unides per lligadura de prolongació.	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud atenta en l'entonació d'una melodia que incorpora lligadures del LA. • Activitats complementàries proposades en la PD per practicar amb signes de prolongació.
7.1. És capaç de cantar en forma de cànon.	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud de respecte en la realització d'activitats d'interpretació grupal del LA.

<p>8.1. Aprèn la nota FA i la interpreta correctament amb la flauta.</p> <p>8.2. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretació adequada de les melodies de flauta del LA. • Actitud activa en l'escolta i interpretació instrumental de les melodies del LA.
<p>9.1. Identifica les característiques de la intensitat del so i les reconeix en una partitura.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat del LA d'identificació de diferents matisos d'intensitat en una partitura no convencional.
<p>10.1. Aplica correctament el mateix procés de càlcul del valor d'una figura amb punt a altres situacions de la vida quotidiana.</p> <p>10.2. Reconeix la durada de les figures unides per una lligadura o que duen punt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats relacionades amb els signes de prolongació del LA.
<p>11.1. Crea amb originalitat una partitura no convencional amb matisos d'intensitat i reguladors.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat del LA de creació de partitures no convencionals que incorporin matisos d'intensitat.
<p>12.1. Actua de forma desinhibida com a director d'orquestra cuidant els matisos d'intensitat.</p> <p>12.2. Aplica correctament la relació entre l'amplitud dels gests corporals i les fluctuacions d'intensitat d'una peça musical.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actitud atenta per a la imitació corporal en l'activitat que treballa els matisos d'intensitat del LA.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ASSOLIMENTS

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Posa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Utilitzar els diferents canals de comunicació audiovisual per transmetre informacions diverses.	Utilitza la pissarra digital i Internet, tant per realitzar activitats com per cercar informació sobre els continguts de la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Planificar recursos necessaris i passos a realitzar en el procés d'aprenentatge.	Segueix els passos establerts en la realització de les activitats.
	Desenvolupar estratègies que afavoreixin la comprensió rigorosa dels continguts.	Utilitza els coneixements adquirits sobre els signes de prolongació en diferents situacions.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte als diferents ritmes i potencialitats.	És respectuós amb els diferents ritmes d'aprenentatge en els treballs en grup.
	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establerts.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats de grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Ser constant en el treball i superar les dificultats.	Demostra interès, constància i iniciativa en la creació d'activitats artístiques.
<i>Consciència i expressions</i>	Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i	Coneix i valora les manifestacions musicals de

<i>culturals.</i>	cultural.	diferents cultures.
	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Canta i interpreta amb instruments de manera expressiva.

6. TASQUES

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: L'oïda

- Escoltam i identifiquem els matisos d'intensitat en un fragment musical del LA: "2n moviment", *Novena simfonia*, Beethoven.
- Realitzam activitats de discriminació auditiva del LA referents a la intensitat del so.
- Discriminam auditivament instruments de l'orquestra en activitats del LA.

Tasca 2: Música, cultura i societat

- Cercam informació sobre compositors clàssics que apareixen en la cançó proposada en el LA.
- Llegim en el LA el text del pintor Kandinski sobre la relació entre els colors i la música i oferim informació complementària sobre la seva obra pictòrica a partir dels suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam la tasca del LA i activitats per treballar la tasca del final de la unitat dels RF.
- Coneixem la música d'altres cultures mitjançant la cançó del LA *Tafta hindi!* (popular del Líban).

Tasca 3: La veu

- Entonam les cançons del LA practicant diferents recursos expressius de la veu.
- Llegim amb l'entonació adequada el relat de Kandinski del LA.
- Facilitam l'aprenentatge de les cançons mitjançant els karaokes presents en el LD.

Tasca 4: Els instruments

- Interpretam i acompanyam amb la flauta i amb percussió corporal la partitura proposada en el LA.
- Cream acompanyaments rítmics amb instruments de percussió segons les activitats proposades en la PD.

Tasca 5: Llenguatge musical

- Comprenem el concepte de matisos d'intensitat a partir de l'explicació del LA i amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam l'activitat del LA de creació d'una partitura no convencional utilitzant codis i aplicant matisos i reguladors.
- Explicam el concepte de signes de prolongació i practicam amb les activitats del LA i dels RF.

Tasca 6: El cos

- Actuam com un director d'orquestra realitzant gests relacionats amb els matisos d'intensitat.
- Acompanyam amb percussió corporal la partitura per a flauta proposada en el LA.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

Predisposar l'escolta atenta de les audicions proposades. Estimular l'experiència musical mitjançant la participació en el cant. Integrar l'alumnat a les activitats de manera activa i

participativa. Partir de les idees prèvies per assimilar els conceptes de la unitat. Posar en practica les recomanacions bàsiques per a la interpretació de melodies amb la flauta dolça. Utilitzar el joc com a base de l'expressió musical.

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Detecció d'idees prèvies sobre els conceptes de la unitat.
- Predisposició a l'escolta atenta de les audicions proposades.
- Estimular la improvisació rítmica i corporal.
- Exposició del professor.

8. RECURSOS

Els següents materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Música:

- Recursos fotocopiables de la proposta didàctica, amb activitats per treballar la tasca, activitats de reforç i ampliació i el registre d'avaluació.
- Equip de música amb lector de CD àudio i els CD àudio de la proposta didàctica.
- Els murals que acompanyen la proposta didàctica: flauta dolça (I), llenguatge musical, instruments de l'aula.
- La flauta dolça, instruments de percussió i de làmines.

Recursos digitals

- Llibre digital: Els alumnes podran reforçar o ampliar els continguts estudiats utilitzant els recursos digitals disponibles.
- CD que acompanya la proposta didàctica, amb els recursos fotocopiables.

9. EINES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (a l'annex d'avaluació).
- Altres recursos: rúbrica, diana, etc. (a l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies manejaré per atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que ha funcionat millor en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?